

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Циклова комісія професійної та практичної підготовки
спеціальність «Готельно-ресторанна справа»

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ФІЛОСОФСЬКИХ ЗНАНЬ**

Рівень освіти – фахова передвища освіта

Освітня програма Готельно-ресторанна справа

Спеціальність 241 Готельно-ресторанна справа

Галузь знань 24 Сфера обслуговування

Затверджено на засіданні циклової комісії
професійної та практичної підготовки
Протокол № __ від “__” _____ 20__ р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи філософських знань
Викладач (і)	Данильчик Петро Васильович
Контактний телефон викладача	+380961268919
E-mail викладача	petro.danylchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	кредити 3 ЄКТС, 90год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	-

2. Анотація до навчальної дисципліни

Програма курсу “Основи філософських знань” зорієнтована на те, щоб дати студентам даної спеціалізації цілісне уявлення про особливість філософського знання, специфіку вирішення філософією проблем, які хвилювали і продовжують хвилювати людство, розкрити творчу роль філософії в сучасній культурі, обґрунтувати необхідність засвоєння філософського знання спеціалістами в галузі Туризму.

Оволодіння основами філософських знань допомагає студенту стати не просто "вузьким спеціалістом" у певній галузі, а фахівцем, який уміє мислити і діяти самостійно. "Наскільки людина має відповідати за свої слова та дії, настільки вона мусить філософствувати" (І. Кант).

У програмі головна увага зосереджена на вузлових інтелектуальних пунктах розвитку філософського знання у контексті європейської і світової цивілізації. Українська філософська думка органічно вплетена в контекст практично всіх тем.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета курсу: дати студентам цілісне уявлення про специфіку філософського знання, особливості вирішення філософією проблем, які хвилювали і продовжують хвилювати людство, розкрити творчу роль філософії в сучасній культурі, обґрунтувати необхідність засвоєння філософського знання.

Завдання: 1. допомогти студентам скласти чітке уявлення про філософію і її мову, засоби і методи, поняття і категорії, про історію філософської думки та її сучасні проблеми, що дозволить їм самим орієнтуватися у всьому цьому багатоманітні;

2. освоєння студентами філософської україністики, аналіз національно-специфічної світоглядної культури України в контексті світового філософського процесу.

В результаті вивчення даного курсу студент повинен знати:

основні теоретичні положення, важливі вузлові проблеми усіх тем програми; визначення фундаментальних філософських категорій зі сфер онтології, антропології, персоналізму, гносеології та епістемології, аксіології, філософії культури, орієнтуватися в першоджерелах, основній сучасній філософській літературі і філософській україністиці.

вміти: поєднувати набуті знання в цілісний образ світу, застосовувати їх для аналізу сучасних проблем і виформування власної позиції.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК1.Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК7.Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Фахові компетентності:

ФК8. Здатність діяти соціально відповідально.

ФК18. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення освітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

В результаті вивчення даного курсу студент повинен **знати:**

- основні теоретичні положення, важливі вузлові проблеми усіх тем програми;
- визначення фундаментальних філософських категорій зі сфер онтології, гносеології історії філософії, філософії культури, релігієзнавства;
- історію розвитку феномену релігії у формі ранніх (архаїчних) та пізніх етнічних релігій, сучасних національно-державних релігій, світових релігій та релігійного модернізму;
- добре орієнтуватися в першоджерелах та основній сучасній філософській літературі.
- вміти поєднувати набуті знання в цілісний образ світу;
- застосовувати їх для аналізу сучасних проблем і формування власної позиції;
- чітко, послідовно і несуперечливо формувати свої думки, дохідливе і переконливо робити висновки;
- обґрунтовувати засобами логіки та конкретним матеріалом освоєваної спеціальності розв'язання практичних завдань, пов'язаних зі своєю професійною діяльністю.
- чітко усвідомлювати, що естетично і морально розвинена людина несе елементи прекрасного і доброго в усі види своєї діяльності, роблячи її, таким чином, більш успішною.
- самостійно аналізувати особливості віровчення, культу та церковної (конфесійної) організації різноманітних релігій світу, їх місце в історії духовного розвитку людства;

застосовувати набуті знання при аналізі реалій сучасного суспільного буття; формувати власну позицію щодо актуальних проблем сьогодення.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин 90
Лекції	12
семінарські заняття	24
самостійна робота	54

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6- семестр	241 Готельно-ресторанна справа	<u>3-курс</u>	нормативний

Тематика навчальної дисципліни Основи філософських знань			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття сем.	сам. роб.
<p>Тема 1. Філософія, її предмет, проблематика та структура План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття світогляду. Світогляд як форма суспільної самосвідомості людини. 2. Типологія світогляду. Поняття ментальності. 3. Історичне виникнення філософії. Філософія і міфологія. 4. Предмет і функції філософії. Специфіка філософського знання. 	2 год.	2 год.	4 год.
<p>Тема 2. Філософія Стародавнього світу План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні джерела філософського знання. Зародки філософського мислення в Індії. 2. Основні джерела, провідні ідеї та напрямки філософської і релігійної думки Стародавньої Індії. 3. Канонічні джерела, провідні ідеї та напрямки філософської і релігійної думки Китаю та Японії. 		4 год.	6 год.
<p>Тема 3. Етнонаціональні релігії План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ранні національні (етнічні) релігії. Священні книги, космологія, есхатологія. 2. Релігійні системи народів стародавнього світу: Межиріччя, Стародавнього Єгипту, Стародавніх Індії та Китаю, релігії античної доби. 3. Зороастризм, індуїзм, джайнізм, сикхізм, синтоїзм. 4. Юдаїзм. Конфуціанство. Даосизм. 	2 год.	2 год.	6 год.
<p>Тема 4. Антична філософія План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Специфіка античної філософії. «Сім мудреців». 		2 год.	6 год.

<p>2. Мілетці, Геракліт, піфагорійці, Ксенофан і элеатці.</p> <p>3. Натурфілософія. Емпедокл, Анаксагор, атомісти.</p> <p>Платон. Арістотель. Філософія пізнього періоду античності.</p>			
<p>Тема 5. Філософія Середньовіччя та Відродження</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зміни у світогляді під час переходу від античності до європейського Середньовіччя 2. Основні ідеї середньовічної патристики. Августин Блаженний. Тома Аквінський. 3. Поняття «Відродження» і характерні риси духовного життя цієї доби. <p>Натурфілософія доби Відродження: Дж. Бруно, М. Коперник.</p>	2 год.	2 год.	6 год.
<p>Тема 6. Філософія Нового часу. Німецька класична філософія</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості філософії Нового часу. Проблема методу наукового пізнання: емпіризм та раціоналізм. 2. Ф. Бекон як засновник британського сенсуалізму (Т. Гоббс, Дж. Локк, Дж. Берклі, Д. Юм). Р. Декарт і картезіанство. Дуалізм Р. Декарта, монізм Б. Спінози, монадологія Г. Ляйбніца. 3. Німецька класична філософія. І.Кант, Й.Г.Фіхте, Ф.В.Й.Шеллінг, Г.В.Ф.Гегель. 4. Антропологічний матеріалізм Л. Фейєрбаха. К. Маркс і марксизм. Тріумф і трагедія марксистської філософії. 		4 год.	6 год.
<p>Тема 7. Основні напрямки некласичної філософії і сучасної західної філософії</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класичний, некласичний і постнекласичний типи філософування: критерії демаркації. Західноєвропейська некласична філософія XIX ст.. 2. Вихідні ідеї А. Шопенгауера та С.К'єркегора. Філософія життя Ф. Ніцше. 3. Особливості духовних процесів та розвитку філософії XX ст.. Традиційний і новаторський характер філософії XX століття. 4. Еволюція релігійної філософії XX ст. Провідні тенденції розвитку світової філософії на межі тисячоліть. 	2 год.	2 год.	4 год.

<p>Тема 8. Філософська думка в Україні План:</p> <ol style="list-style-type: none"> Джерела та особливості українського філософування. Становлення християнського світогляду на Русі. Філософські погляди діячів Києво-Могилянської академії (1701—1818р.). Український романтизм. Філософські ідеї в Україні наприкінці XIX — на початку XX ст. Культурне відродження 20-х років XX століття. <p>Розвиток філософської думки в Україні за часів радянської доби. Сучасна українська філософія: ключова проблематика та стрижневі тенденції.</p>	2 год.	2 год.	6 год.
<p>Тема 9. Світові релігії буддизм, християнство та іслам План:</p> <ol style="list-style-type: none"> Світові релігії: їх особливості, характерні ознаки та типологічні характеристики. Буддизм як світова релігія, становлення та розвиток. Буддизм в Україні. Іслам як світова релігія. Основи віровчення, культу та церковної організації ісламу. Іслам та тероризм. Виникнення християнства. Християнські громади та держава. Біблія – священна книга християн. Новий Завіт про особу Ісуса Христа. Православ'я. Помісні церкви. Католицизм. Східні католицькі та уніатські церкви. Протестантизм. Географія релігій. 		2 год.	6 год.
<p>Тема 10. Новітні релігійні течії та рухи План:</p> <ol style="list-style-type: none"> Загальна характеристика новітніх нетрадиційних культів. Християнські групи. Культ східного типу. Синкретичні культу. Сатанинські секти. Наукологічні культу. Езотеричні вчення. 	2 год.	2 год.	4 год.
Загальна кількість годин	12	24	54

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання	Система контролю знань студентів здійснюється через: усне опитування, самостійна робота, реферат, доповідь, тести, залік.
-----------------------------	---

навчальної дисципліни	Допуск до іспиту становить максимум 50 балів, бал за складання іспиту (екзамен) максимум 50 балів.
Вимоги до письмових робіт	Комплексна контрольна робота: тестові та теоретичні завдання, які охоплюють весь матеріал навчальної дисципліни. Кожне завдання ККР включає 2 теоретичні завдання і 10 тестових завдань з основних розділів курсу «Основи філософських знань» і оцінюються за такою максимальною кількістю балів: 1. Тестові завдання – 50 балів; 2. Теоретичні питання – 50 балів; Максимальна оцінка за всі питання (завдання) – 100 балів. Оцінка “відмінно” виставляється за кількість балів від 90 до 100. Оцінка “добре” виставляється за кількість балів від 70 до 89. Оцінка “задовільно” виставляється за кількість балів від 50 до 69. Оцінка “незадовільно” виставляється за кількість балів, яка менша 50. За правильну обґрунтовану відповідь з необхідними поясненнями виставляється вказана біля завдання максимальна кількість балів. За допущення незначних помилок у теоретичній частині знімається до 5 % від вказаної біля завдання кількості балів. За значні помилки, але при загально вірному підході до поставленого завдання знімається 40 % від максимальної кількості балів до нього. За принципово невірну відповідь з грубими помилками знімається до 100 % і вказане завдання оцінюється “незадовільно”.
Семінарські заняття	Усні відповіді, реферат, виступ, тести, доповідь, доповідь-презентація.
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до екзамену (максимум 50 балів) враховуються роботи студента під час аудиторних занять; семінарських занять; поточне тестування після вивчення розділу; реферат, доповідь-презентація.
Підсумковий контроль	Екзамен (письмово)

7. Політика навчальної дисципліни

<p>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів. Допуск до екзамену передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів).</p> <p>При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях, активність студента під час семінарських занять; недопустимість пропусків; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань.</p> <p>Студент, який не набрав 25 балів, до іспиту за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання заліку за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання заліку, виконання індивідуальних завдань).</p>
--

8. Рекомендована література

1. Андрущенко В. П., Михальченко М. І. Сучасна соціальна філософія. — К., 1996.
2. Анарас Христос. Нерозривна філософія : Нариси вступу до філософії/ Анатолій Чердаклі (пер.), Ніна Клименко (пер.). - к. : Основи, 2000.
3. Академічне релігієзнавство: підруч. для студентів вищих навч. закладів / за наук. ред. А. М. Колодного. — К., 2000.
4. Блецкан М. І., Логойде В. М. Філософія, онтологія, гносеологія, діалектика: Курс лекцій. — Ужгород, 1999.
5. Горак А. І. Філософія. — К., 1998.
6. Горський В. С. Історія української філософії: Курс лекцій. — К., 1996.
7. Головка Б. А. Філософська антропологія. — К., 1997.
8. Історія філософії України: Підручник / М. Ф. Тарасенко, М. Ю. Русин та ін.) — К., 1994.
9. Калінін Ю. А. Релігієзнавство: підручник / Ю. А. Калінін, Є. А. Харьковщенко. — 6-е вид. — К., 2002.
10. Кондзьолка В. В. Філософія історії. — Львів, 1996.
11. Конституція України.
12. Кульчицький О. Основи філософії і філософських наук. — Львів, 1995.
13. Лубський В. І. Історія релігії: підручник / В. І. Лубський, М. В. Лубська. - К., 2004.
14. Лубський В. І. Релігієзнавство [Текст]: підручник. — К., 2004.
15. Лубський В. І. Релігієзнавство: підручник / В. І. Лубський, В. І. Теремко, М. В. Лубська. - К., 2004.
16. Митрополит Іларіон. Дохристиянські вірування українського народу. К., 1992.
17. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу. К., 1992
18. Петрик В.М., Сьомін С.В. Нетрадиційні релігійні та містичні культури України. – Київ., 2003.
19. Петрушенко В. Л. Філософія: Курс лекцій. — К., Львів, 2001.
20. Причепій Є. М., Черній А. М., Гвоздецький В. Д., Чекаль Л. А. Філософія: Посібник. — К., 2001.

Викладач (Данильчик П.В. – спеціаліст першої категорії)